

فلسفه برای همه

نویسندگان:

متیو کریسمن، دانکن پریچارد، گای فلچر،
جین سوئلن لاول، الینور میسون، مایکلا ماسیمی،
السد ریحمنوند و دیو وارد

ویراستاران:

متیو کریسمن و دانکن پریچارد

ترجمهٔ مریم تقدیسی

فهرست

- ۷..... پیشگفتار
- ۱۱..... ۱. فلسفه چیست؟
نیو وارد
- ۳۹..... ۲. اخلاقیات: عینی، نسبی یا احساسی؟
نیو کریسمن
- ۶۱..... ۳. آیا باید ملتزم به اطاعت از قانون باشیم؟
مئی فچر
- ۸۳..... ۴. سخت چیست؟ آیا ما از آن برخورداریم؟
سَس پریچارد
- ۱۰۵..... ۵. آیا باید آنچه را می شنوید باور کنید؟
نیو کریسمن، دانکن پریچارد و اِلسدر ریچموند
- ۱۲۷..... ۶. تعریف داشتن یعنی چه؟
جی. سِیس لاول
- ۱۵۷..... ۷. آیا ما دارای اختیار هستیم؟ (و آیا این موضوع اهمیتی دارد؟)
لویس
- ۱۸۱..... ۸. آیا هر یک از علم و واقعیت دارند؟
جیکل سبی

فلسفه چیست؟

دیو وارد

مقدمه

فلسفه چیست؟ یک بار این سؤال را در مقابل جمعی از دانشجویان که به تازگی تحصیل در این رشته را در دانشگاه ادینبورگ آغاز کرده بودند مطرح کردم. یکی از دانشجویان بعد از مکثی متفکرانه گفت: «تا وقتی انجامش ندهیم متوجه نمی‌شویم منظور از آن چیست.» شاید این پاسخی چندان فاضلانه به نظر نرسد. ولی از نظر من بسیار صحیح است. فلسفه همان‌طور که در این فصل و در این کتاب خواهیم دید نوعی فعالیت است. و از این رو برای سر درآوردن از چیستی آن بیش از آن‌که به توصیف آن پردازیم باید به آن عمل کنیم — کاری که تلاش می‌کنم در این فصل انجام دهم — در آن غرق شویم و به آن عمل کنیم. پس اگر می‌خواهید بدانید فلسفه چیست، بهترین کاری که می‌توانید انجام دهید آن است که از طریق این کتاب کار خود را بکنید. از این طریق می‌توانید با انواع پرسش‌هایی که فلاسفه، هم در این روزگار و هم در طول تاریخ، مطرح کرده‌اند، و با پاسخ‌های مختلف آن‌ها آشنا شوید. مهم‌تر این‌که اگر این کتاب کار خود را درست انجام دهد،

متوجه خواهید شد که فعالانه درگیر این پرسش‌ها شده‌اید — در موردشان تأمل می‌کنید، افکار خود را درباره‌شان اظهار می‌کنید، و راه‌هایی می‌یابید برای دفاع از افکارتان در مقابل کسانی که با شما موافق نیستند.

از این رو می‌توان گفت که فلسفه نوعی فعالیت است، و شما در خلال صفحات این کتاب با مثال‌ها و دعوت‌هایی به این فعالیت مواجه خواهید شد. در این باره دیگر چه می‌توان گفت؟ هدف این فصل پرداختن به جزئیات بیشتری در مورد فلسفه است. به عقیده من، فلسفه یعنی تلاش برای یافتن راه صحیح تفکر در مورد موضوعات مختلف. در ادامه این فصل کمی بیشتر به بسط این موضوع و دلیل صحت آن خواهیم پرداخت. کارمان را با تفکر در این باره آغاز می‌کنیم که این توصیف از فلسفه چطور می‌تواند با سایر موضوعات مربوط باشد. سپس به مشخصه‌هایی از فلسفه اشاره می‌کنیم که این توصیف به دنبال دارد و نحوه جستجوی فلاسفه به دنبال «راه صحیح برای تفکر در مورد مسائل» را بررسی می‌کنیم. و در نهایت، همان‌طور که در این فصل توضیح خواهیم داد، به دلیل اهمیت و جذابیت آن پی خواهیم برد.

عقب‌نشینی: فلسفه و سایر موضوعات

فلسفه، همان‌طور که گفتیم، به معنای یافتن راه صحیح تفکر در مورد موضوعات مختلف است. ولی مگر آیا مردم در همه زمینه‌ها — از نجوم تا جانورشناسی — نمی‌کوشند تا در مورد همه چیز درست فکر کنند؟ چه چیزی فلسفه را از این‌ها یا سایر موضوعات متمایز می‌سازد؟ برای این که به تفاوت فلسفه با سایر زمینه‌ها پی ببریم، باید ابتدا بتوانیم تمایز قایل شویم بین کارهایمان در زمانی که عقب‌نشینی می‌کنیم تا راه صحیح تفکر را بیابیم و در کارهایمان زمانی که به تفکر ظاهرأ صحیح همیشگی مان (که شاید کورکورانه آن را پذیرفته باشیم) ادامه می‌دهیم. می‌توان این تمایز میان یافتن راه صحیح تفکر و ادامه تفکر به روش پیشین را با تمایز میان تحصیل در رشته‌ای دانشگاهی (مانند فیزیک که در این جا از این مثال استفاده کرده‌ایم) و فلسفه‌ورزی درباره آن موضوع آکادمیک مقایسه کرد. وقتی فیزیک می‌خوانیم، در مورد آزمایش‌های